

miniBUDZOGÁŇ

NÓRSKO-SLOVENSKÝ SPOLOK č. 4/2009

Milí priatelia,

na začiatku roku sme sľúbili, že vydáme aspoň štyri čísla, toto je číslo 4, takže toto sme splnili. Keď sa však na toto vydanie pozerám, je mi ľúto, že celé je z pera dvoch autorov. Niektoré čísla mali dosť príspevkov aj od iných autorov a boli o to zaujímavejšie a o toľko reprezentatívnejšie pre našu krajskú komunitu. Pretože Budzogáň by nemal byť písaný "redakciou" pre Vás, ale nami všetkými pre nás všetkých.

Veď máme v tomto turbulentnom a stále sa meniacom svete toľko rozličných skúseností, dokonca sa dá povedať, že stále viacerí sme spisovatelia, lebo okrem mailovej komunikácie s priateľmi a blízkymi, mnohí píšú na Facebook-u, Twitter-i, viem si predstaviť, že z textov a fotografií niektorých našich krajanov na Facebooku by sa dal urobiť zaujímavý článok do nášho časopisu. Na rozdiel od Facebooku by si ho prečítali mnohí cudzí ľudia, ktorí sa zaujímajú o krajskú komunitu v Nórsku, alebo o život v Nórsku.

Budú aj ďalšie vydania, píšte a podelte sa o svoje zážitky, tak ako sa ja delím o zážitky z dlhodobého pobytu na Slovensku.

Na Slovensku boli voľby do VÚC a krajských zastupiteľstiev. Účasť bola okolo 23%, čo je príznačné pre apatiu voličov a nedôveru voči perspektíve, že by sa voľbami niečo mohlo zmeniť k lepšiemu.

Ale fakticky si myslím, že voľby neboli dobre pripravené. Kde bola možnosť výhry automobilov a iných hodnotných cien?! Teraz, predsa keď si kúpim mlieko, listok do kina, otvorím si účet v banke, čokoľvek, všade sa zúčastňujem súťaže o automobily a iné hodnotné ceny. Ešte že máme automobilky rovno na Slovensku!

23%-ná účasť! Veď aj hlasovania v televíznej súťaži Superstar sa zúčastní väčšie množstvo Slovákov, než na týchto voľbách, a dokonca si to musia zaplatiť, keď dávajú svoje hlasy SMS-kami. Pravda, v Superstar sa síce tiež dejú machinácie, ale súťažiaci Vás okrádajú len o Váš čas a kultúrnosť.

Okrem volieb žilo Slovensko aj dvadsiatym výročím oslobodenia od komunistickej diktatúry 17. novembra 1989. Všetky médiá boli plné spomienok, dokumentov, reportáží a rozhovorov o tejto dobe. Najprv to bolo zaujímavé a malo to svoje miesto, ale ako išli dni a množstvo programov o tomto výročí nekončilo, vzbudilo to vo mne pachuť a nechuť toto ďalej počúvať. Zdalo sa mi, že namiesto vyvreskovania o veľkej revolúcii by bolo dobré si pietnym tichom uctiť pamiatku tých, ktorí o toto bojovali, boli systémom perzekvovaní a niektorí sa pádu diktatúry komunizmu v našom štáte ani nedožili. Mal som dojem, že aj niektorí z hlavných žijúcich aktérov okolo prevratu v roku 1989 a založenia VPN, tiež tieto vyvreskujúce oslavy odmietli, lebo som ich nikde nevidel, ani nepočul. Asi mali

tiež dojem, že za mnohými z oslavných relácií, článkov, piesní stoja ľudia, ktorí vtedy nestáli na strane ŠtB a komunistickej strany len preto, lebo boli malými deťmi a teraz sa ako hyeny vrhli na mŕtveho leva, aby sa nažrali.

Uvedomujem si jedno: Veľmi často som vo svojich príspevkoch kritický, dívam sa na Slovensko, ale i Nórsko kriticky a nehovorím o pozitívnych aspektoch slovenskej spoločnosti. Čo, neexistujú!? Ale existujú, je ich plno, či už v zdravotníctve a školstve, ktoré v ťažkých ekonomických podmienkach poskytujú ľuďom slušný štandard služieb, mnohých kultúrnych podujatiach, športových výsledkoch, alebo mnohých slušných a kultivovaných ľuďoch, aj keď sa k nim cesty hľadajú ťažšie, lebo dnešnej spoločnosti dominujú konzumisti-bulovia (pozor! už nie komunisti-bulovia).

Môžem písať o šťastnej krajine s prekrásnymi prírodnými a kultúrnymi pamiatkami, bezproblémovej spoločnosti žiarivej budúcnosti, akou sme boli v dobách komunizmu a akou teraz je Severná Kórea. Ale problémy predsa existujú a prvým krokom k ich riešeniu je otvorenie o nich hovoriť. My, čo sme vyrástli v jednej z najdemokratickejších spoločností sveta sa dívame na krajinu našich predkov inými očami, vidíme veci, ktoré by sa u nás riešili inak, vidíme problémy, ktoré sa na Slovensku ani za problémy nepokladajú – na Slovensku je to tak.

Keď čítate nórsky Aftenposten alebo iné nórske denníky, zistíte, že tiež sú rovnako kritické, je to konštruktívna kritika, ale keď by ste si chceli urobiť obraz o nórskej spoločnosti len na základe čítania týchto denníkov, získali by ste skreslený a negatívny obraz tejto spoločnosti, v ktorej akoby dominujú problémy a ťažkosti.

Voľby do VÚC a krajských zastupiteľstiev sú za nami, Superstar asi neskončí nikdy, a my sa môžeme venovať príjemnejším myšlienkam, ako nadchádzajúcim vianočným sviatkom. Mnohí pocestujú na Slovensko, vďaka linke Norwegian do Viedne to máme jednoduchšie. Keď som letel do Viedne v novembri, už v odletovej hale na Gardermoen pri Check-in pulte bolo počuť iba slovenčinu. Bolo to celkom milé. Lietadlo bolo plné a dúfajme, že to tak zostane a Norwegian možno pridá aj ďalšie dni v týždni, okrem pondelka, stredy a piatku. Práve som sa pozrel: V januári a ďalších mesiacoch sú ceny do Viedne 199 NOK a opačne 284 NOK. To je potom drahšie dostať sa na letisko.

Všetkým našim členom, krajanom a priateľom želáme krásne prežitie vianočných sviatkov a do nového roku 2010 všetko najlepšie, veľa zdravia, šťastia a úspechov.
Redakcia

Jesenné v(z)dychy a výdychy

1.

Rýchly pokrok v oblasti elektronickej techniky spôsobuje, že my, ktorí trvalo žijeme mimo Slovenska, môžeme byť o situácii v starej vlasti informovaní rovnako presne a pohotovo ako naši krajanovia doma. Dnes už sotva obstojí argument, s ktorým sme sa bežne stretávali pri svojom hodnotení spoločenského diania na Slovensku ešte pred takými 10-15 rokmi, že vraj my tam vonku nemáme právo kritizovať, keďže situáciu na Slovensku dobre nepoznáme. Je ináč príznačné, že podobné námietky sme počuli iba v prípadoch, keď s nami ľudia nesúhlasili. Ak bol náš názor totožný s ich názorom, bez rozpakov nás volali za svedka a vyhlasovali div nie za prorokov.

Nech je to už ako chce, isté je, že nikto nám nemôže brať právo vyjadrovať sa k tejto problematike. Medzi exilovými Slováckmi je zhruba rovnako veľké spektrum názorov ako u domácich a záujem väčšiny z nás o tieto veci je rovnako úprimný ako u tých, čo žijú na Slovensku. Isteže, neraz sa aj my môžeme mýliť (veď na Slovensku sa často „mýlia“ aj vrcholoví politici!), súčasne však treba mať na pamäti, že veľká väčšina našej kritiky je dobre mienená, že sa ňou nechceme nad nikoho vyvyšovať, ani sa robiť múdrymi, ale že chceme predovšetkým pomôcť. Pri tomto, samozrejme, obyčajne vychádzame aj zo skúseností, ktoré sme nadobudli počas života v inej krajine, čo je skúsenosť, ktorú domáca spoločenská scéna stále nedoceňuje. A treba ešte dodať, že exiloví Slováci nie sú ani zďaleka iba kritickí, ale že vedia aj oceniť to, čo je na Slovensku dobré a tiež informovať o tom svojich známych v krajinách, kde žijú...

Ešte v lete tohto roku sa nebývalo a vo viacerých ohľadoch zbytočne vyostrieli slovensko-maďarské vzťahy. Najviac sa diskutovalo – a vlastne stále diskutuje – o slovenskom jazykovom zákone a o nepochybnosti maďarského prezidenta na území Slovenska, keď sa tento chcel 21. augusta zúčastniť odhalenia sochy svätého Štefana v Komárne. Horúca diplomatická aktivita, ktorú tieto dva slovensko-maďarské spory vyvolali ukázala, že kus pravdy, ale aj nedomyšlenosti bol na oboch stranách. Nejdem tu rozoberať, kto sa v čom pomýlil alebo prehršil, keďže o tejto stránke veci má už iste väčšina z nás utvorenú mienku. Chcem iba pripomenúť, že keď už raz kríza bola na svete, riešila ju slovenská diplomacia s primeranou razantnosťou a impozantnou zručnosťou. Prijemným prekvapením bolo aj nestranné stanovisko medzinárodných organizácií, predovšetkým EÚ a OSSE (tam hlavne zásluhou známeho nórskeho diplomata Knuta Vollebeka). Ešte nie tak dávno sa vo väčšine podobných sporov Slovensko jednostranne a priam automaticky odsudzovalo. Tu vidno, aký obrovský význam má pre náš štát členstvo v Európskej únii, NATO, Schengene a Eurozóne. Všetko toto jednoznačne posilňuje medzinárodnú prestíž Slovenska a dodáva sebavedomie ako našim lídrom, tak aj širším vrstvám slovenského obyvateľstva. Nemožno tu nespomenúť aj dobré meno slovenskej diplomacie. Dnešný minister zahraničia Miroslav Lajčák sa pred svojím nástupom do tejto funkcie výborne zhostil úlohy splnomocnenca OSN v Bosne a Hercegovine, a takisto jeho dvaja ministerskí predchodcovia Eduard Kukan a Ján Kubiš sú vo svete vysoko uznávanými diplomatmi, pričom tiež mnohokrát dokázali, že sú aj dobrými, nepodkupnými vlastencami. Keby všetky oblasti nášho verejného života

fungovali tak dobre ako zahraničná politika, vládla by na Slovensku oveľa väčšia spokojnosť v porovnaní s tým, čo vidíme teraz.

2.

Radosným prekvapením tejto jesene bolo, že medzi úspešných reprezentantov Slovenska sa zrazu zaradili aj futbalisti. Po mnohých márných pokusoch prebojovať sa či už na svetový alebo európsky šampionát sa to konečne podarilo, Slovensko bude r. 2010 hrať na Majstrovstvách sveta v Južnej Afrike, čo potešilo u nás aj mnohých takých, čo sa ináč o futbal nezaujímajú. Hoci materiálne vybavenie organizovaného futbalu na Slovensku stále badateľne zaostáva za európskou špičkou, futbalové talenty sa u nás neprestali rodiť a viacerí naši hráči sú oporami popredných klubov v Anglicku, Francúzsku, Nemecku, Taliansku, Holandsku, Rusku, Turecku a inde. Mali sme neľahkú postupovú pozíciu, veď našimi súpermi v kvalifikačnej skupine boli futbalovo uznávané krajiny ako Česko, Poľsko, Slovinsko a Severné Írsko. Pre občerstvenie pamäti ešte pripomínam, že Slovensko mohlo o svojom postupe rozhodnúť už v predposlednom zápase so Slovinskom v Bratislave, no práve tento súboj im nevyšiel, takže v poslednom kole mali pred sebou obrovskú úlohu, v pozliepanej zostave poraziť v Chorzowe Poľsko. Za neustáleho sneženia, na nemožnom teréne to naši dokázali, aj keď rozhodujúci gól musel streliť jeden z poľských obráncov do vlastnej siete. Pravda, my čo poznáme futbal vieme, že ani vlastné góly nepadajú len tak náhodou, ale že sú spravidla dôsledkom tlaku a hernej prevahy súpera.

Dnešný tréner slovenskej futbalovej reprezentácie Vladimír Weiss je od r. 1993 vari už siedmym mužom v tejto zodpovednej funkcii. A sotva sa zmýlime, keď povieme, že práve on má najväčšiu zásluhu na postupe slovenských futbalistov. Je to skúsený odborník s vysoko profesionálnym prístupom k práci a s jasnou futbalovou koncepciou. Kto sleduje jeho prácu i jeho verejné vyhlásenia, musí dospieť k záveru, že je to aj citlivý a inteligentný človek, ktorý vždy vie, čo robí a ktorý má v sebe aj nadpriemernú dávku športového džentlmenstva. Často počujeme zo Slovenska hlasy, že v dnešnej slovenskej spoločnosti chýbajú nasledovateľské vzory, osobnosti, ktoré by si mohla väčšina obyvateľstva vážiť a identifikovať sa s nimi. Vladimír Weiss, človek, ktorý si výborne robí svoju prácu, je jedným z dôkazov, že takýchto vzácných ľudí na Slovensku máme, len sa treba lepšie porozhliadnuť.

3.

Ako je známe, na tohtoročný november pripadá 20. výročie pádu červenej totality na Slovensku, v Česku a vlastne v celej postkomunistickvej Európe. Hoci je dvadsiatka okrúhlym číslom iba vďaka tomu, že si väčšina ľudstva za základ počítania zvolila desiatkovú sústavu (zrejme preto, že ľudia všetkých národov a civilizácií majú po desať prstov), je táto kultúrna konvencia natoľko vžitá, že nás to núti k spomínaniu, premýšľaniu a hodnoteniu. Väčšina z nás staroexulantov sotva dúfala, že sa takejto zmeny v starej vlasti dožijeme (ja som určite v nič také neveril), občas sa však predsa len dejú aj zázraky. Slovenský rozhlas, ktorý pravidelne počúvam, si toto výročie pripomína výrazne a na solídnej žurnalistickej i odbornej úrovni, pričom sa občas k veci vyjadria aj tzv. radoví poslucháči.

Najmä od týchto sa dozvedáme, že ich nádeje sa ani zďaleka nespĺnili, že sú rozčarovaní sociálnymi rozdielmi, narastajúcou nezamestnanosťou, chudobou i skorumpovanosťou politikov na štátnej i miestnej úrovni. Sám sa pri návštevách Slovenska presviedčam, že mnohé z týchto sťažností sú oprávnené, pričom si uvedomujem aj to, že dnes, dvadsať rokov po prevrate, by sa už nikto nemal vyhovárať na dedičstvo komunizmu. V niektorých oblastiach nabrala jednoducho východná Európa nesprávny smer, za čo padá časť zodpovednosti aj na západných poradcov, ktorí sa v prvom rade ponáhľali svojich východných partnerov presvedčiť o prednostiach trhovej ekonomiky, menej im však už pripomínali, že s trhovou ekonomikou a demokraciou musí prísť na scénu aj osobná iniciatíva, etická zodpovednosť a právne záruky férovej hry pre všetkých. Skrátka, mal sa radšej preberať škandinávsky ako americký model.

Keď však od niektorých našincov ešte stále počujem, že „za komunizmu bolo lepšie“, musím z celej duše protestovať, pričom si neraz, parafrázujúc istý biblický výrok, vravím: „Bože, odpusť im, lebo nevedia, čo vravia.“ Zrejme si mnohí ani neuvedomujú, čo pre každého človeka znamená život bez strachu vysloviť svoj názor, slobodný prístup k informáciám a literatúre každého druhu, sloboda svetonázoru, sloboda cestovania, rovnosť ľudí pred zákonom a množstvo podobných duchovných výdobytkov, ktoré Slovensku jeseň 1989 priniesla. My, čo sme si ešte v časoch najmenejšej totality zvolili život v slobodnejšom svete, sme neodišli z vlasti preto, aby sme zbohatli (ako si to stále mnohí ľudia u nás myslia), ale aby sme mohli dýchať slobodnejší vzduch. Boli sme ochotní dlhé roky robiť ťažkú a neraz aj špinavú prácu, bývať v núdzových podmienkach v odlúčení od príbuzenstva a priateľov, len aby sme sa cítili slobodnejšími. Že sme časom využili priaznivé podmienky v demokratických krajinách aj na osobné uplatnenie, nám vari už nikto nemôže zazlievať. Vždy sme si želali, aby sa raz podobné možnosti naskytli aj ľuďom v našej pôvodnej vlasti. Teraz sme šťastní, že bez problémov môžeme svoju domovinu navštevovať, čo je tiež neklamným dôkazom toho, že tamojšie pomery sú ďaleko slobodnejšie ako pred rokom 1989.

4.

Nemožno v tejto súvislosti vynechať ani skutočnosť, že slobodnejšie vetvy v našej časti sveta priniesli aj rozdelenie Československa na dve nezávislé republiky, českú a slovenskú. V čase tohto procesu boli v tejto otázke prudké spory nielen medzi Slovákami a Čechmi, ale aj vo vnútri týchto dvoch národov. Priznám sa, že ja som si vtedy nebol istý, aké riešenie by bolo pre obidva národy najvhodnejšie, vedel som iba, že to musí byť niečo celkom iné ako všetky predošlé modely, ktorých dôsledkom bolo o.i. to, že Slovensko ostávalo vo svete prakticky neznáme. Najviac sa mi pozdávala idea česko-slovenskej konfederácie, rýchlo sa však ukázalo, že táto alternatíva je nerealistická. Keď už potom došlo k rozdeleniu, bol som presvedčený o dvoch veciach: 1. že Slovensko bude demokratickým štátom, bez akejkoľvek návaznosti na Tisovu vojnovú republiku, a že 2. vzťahy medzi Čechmi a Slovákami budú po rozdelení lepšie ako kedykoľvek predtým.

Dá sa povedať, že obidva tieto predpoklady sa naplnili. Slovensko nepadlo do ruskej ani balkánskej sféry vplyvu, ako to poniektorí predpovedali, ale po niekoľkoročnom (historicky pochopiteľnom) tápaní sa kultúrne i politicky jednoznačne obrátilo na západ. Ani jedna z väčších politických strán u nás sa nedovoľáva dedičstva po vojnovom slovenskom štáte, naopak, drvivá väčšina národa sa hlási k odkazu Slovenského národného povstania, ktoré proti tomuto štátu bojovalo. Pokiaľ ide o vzťah Čechov a Slovákov, v prvých rokoch po rozdelení bolo na obidvoch stranách (vari viac na českej) aj trocha zatrpknutosti, táto však rýchlo prebolela, obidva národy si rýchlo uvedomili, že majú vo vzájomnej blízkosti jazyka a kultúry, ako aj v spoločnej historickej skúsenosti obrovský duchovný i politický kapitál a začali sa podľa toho aj správať. Na rozdiel od Balkánu u nás nielenže nepadol ani jeden výstrel, ale hneď sa začali hľadať cesty k vzájomnej spolupráci. Neobyčajne živé a pre obidve strany prospešné kontakty slovenských a českých divadelníkov sú iba jedným z mnohých príkladov tohto pozitívneho vývoja. A dá sa povedať, že rozluka vyčistila vzduch vo vzájomných vzťahoch. Dnes už nikto nikoho neobviňuje, že na toho druhého dopláca, alebo že ho ten druhý okráda. Každý si spravuje svoje veci sám a ten druhý to bezvýhradne rešpektuje. Čiže, keď už nie v hospodárskej a sociálnej oblasti, tak aspoň vo veci dobrého susedstva medzi Slovákami a Čechmi zvíťazil u nás škandinávsky model.

V minulom čísle miniBudzogáňa ste si mohli prečítať dve dlhé vety z mailu, ktorý sme dávnejšie dostali z malého mestečka na Slovensku.

Tieto dve vety sú zábavný gramatický a štylistický klenot ilustrujúci ako sa nemá písať.

Dlho som s textom chodil v hlave – nezdalo sa mi etické sa na ňom baviť a prezentovať ho iným ľuďom. Medzičasom uplynuli vyše dva roky – treba tiež povedať, že hneď, ako sme mail dostali, našiel som si v telefónnom katalógu meno autora a pokúsil sa ho kontaktovať. Chcel som mu povedať, že myšlienka je veľmi dobrá a prospešná, ale že text nie je optimálne napísaný a možno by si naň mali sadnúť s nejakým priateľom, miestnym učiteľom a pod.

Podarilo sa mi dovolať sa iba jeho bratovi, ktorý mi povedal, že jeho brat telefón nemá, a že s ním nemá kontakt, takže cez neho sa mi autora listu nepodarí skontaktovať. Mal som pocit, že radšej by som svoju reakciu sprostredkoval telefonicky, proste v dialógu, tak som vo veci nič ďalšieho neurobil.

Vážení Slovenskí priatelia žijúci v Nórsku.

(názvy zmenené)

Najsrdечnejšie Vás pozdravujem. Som veľmi rád že Vám môžem napísať tento list aj napriek tomu, že ešte vopred neviem presnú odpoveď na otázku, či bude mať tento môj list voči Vám pozitívne priaznivú odozvu, ohlas (?), alebo naopak (?).

.....

Pokračovanie na poslednej strane

Ivan Čičmanec:

SÍDLISKOVÝ PRÍBEH

(Minipoviedka)

Opustené sídlisko. Samý dom, no nikde ani nohy. Semtam ešte stopy po zašliapnutej vretenici, po vápnom zadusenej žihľave. Vraví sa, že kým tu bývali ľudia, tak tu strašilo. S ľuďmi sa odsťahovali aj strašidlá. Vraj vo dne v noci bývalo počuť srdcervúce nariekanie. Z pivníc sa ozývali hlasy utýraných dievčatiek. Boli chvíle, keď utíchli a vtedy sa tu vraj dalo žiť. Nárek sa však zakaždým vrátil, čoraz silnejší a naliehavejší. Domový výbor zasadal každý večer. Ľudia si tu už zvykli, nechcelo sa im odchádzať. Navrhovali sa všelijaké riešenia. Vylepšiť izoláciu, dezinfikovať pivničné priestory, obstarat' náhradný hluk, ktorý by nárek prehlušoval. Nič nepomáhalo. Zvolili si nový domový výbor. Nárek iba pokračoval. Najsilnejší býval v noci medzi druhou a štvrtou hodinou. Ľudí to budilo zo spánku, takže cez deň sa nemohli poriadne sústreďovať na prácu.

Keď sa odsťahovala prvá rodina, nikto nezbadal nijakú zmenu. Keď sa odsťahovali ďalšie tri-štyri rodiny, nárek nabral na intenzite. Akoby sa strašidlá báli, že tu ostanú sami. Poniectorí nájomníci dostali výčitky svedomia a váhali, či sa majú aj oni odsťahovať. No nevydržali. Sídlisko sa postupne vyprázdňovalo a nárek sa stával už celkom neznesiteľným.

Nakoniec tu ostala bývať iba jedna jediná rodina. Akísi Pazúrikovci. Najprv si všetci povedali, že vydržia, nech sa deje čo chce. Ich deti sa v čase najväčšieho huriavku chodili hrať na piesok uprostred sídliska, zasvinený od ježov a potkanov. Horlivo sa hojdávali na škripajúcich hojdačkách, strašidlám to však bolo jedno.

Pán Pazúrik to nakoniec nevydržal. Jedného dňa zobral decká a odsťahoval sa na druhý koniec mesta. Pani Pazúriková požiadala o rozvod a ostala. Vravela, že strašidlá ju potrebujú, že sa cíti byť spoluzodpovedná za ich osud.

Potom ju ešte občas vídávali nakupovať v neďalekom supermarkete. Vraj to s ňou rýchlo išlo dolu vodou. Zrak jej postupne mútnel, vlasy šediveli, pokožka praskala, ako keby ju niekto každý deň bičoval.

Prestala sa s ľuďmi rozprávať, iba občas čosi naznačovala obscénnymi posunkami. Po čase celkom zmizla ľuďom z dohľadu. Rozšírila sa správa, že v jarku na okraji sídliska ktosi našiel jej odseknutú ruku, posiatu rojom veľkých, pažravých mravcov.

Pokračovanie z predchádzajúcej strany:

Vážení Slovenskí priatelia žijúci v Nórsku.

Geotermálnu vodu z geotermálneho vrtu budeme chcieť využívať aj pre rozvoj termálno-kúpeľného turistického ruchu a pre ďalšie verejno-spoločenský záujmové ekonomický najhospodárnejšie ciele na území severovýchodnej Hačavy.

Z doterajších poznatkov aj na území v ktorom žijete existuje viacero štátnych inštitúcií aj firiem, ktoré majú skutočný, reálny záujem o sponzorovania grantovou finančnou formou preinvestovania realizácií takých tepelno-energetických projektov, ktoré prispievajú dlhodobým až trvalým environmentálnym pozitívnym dosahom na kvalitu okolitého životného prostredia, vrátane zlepšenia kvality čistoty ovzdušia a tým aj zdravia obyvateľov.

Podľa hodnoverných poznatkov aj Nórska vláda v rámci environmentálneho Ministerstva životného prostredia Nórskeho kráľovstva poskytuje sponzorovanie grantovými finančnými investičnými zdrojmi takéto tepelno-energetické environmentálne projekty, ktoré výraznou mierou prispievajú k dlhodobému až trvalému zlepšovaniu čistoty kvality životného prostredia, ale v záujme získania týchto sponzorských grantových finančných investičných zdrojov je potrebné vyvíjať dostatočne aktívne lobbingsvé úsilie s presnou informačnou prezentáciou pre oboznámenie sa s týmto geotermálnym tepelno-energetickým vykurovacím projektom voči potenciálnym finančným grantovým sponzorom potrebnej percentuálnej finančnej sumy na preinvestovanie časti geotermálneho tepelno-energetického vykurovacieho projektu, ktorý sa bude realizovať na území Severovýchodnej Hačavy, resp. na území Severného Slovenska.

V rámci tohto listu vám zasielam aj informačné dokumenty z ktorých sa môžete oboznámiť s najpodstatnejšími informačnými údajmi o plánovanom realizovanom geotermálnom tepelno-energetickom vykurovacom projekte.

V prípade vášho záujmu Vám poskytneme aj ďalšie Vami požadované informačné dokumenty z ktorých sa by ste sa chceli oboznámiť s ďalšími údajmi o realizovaní tohto geotermálneho tepelno-energetického vykurovacieho projektu.

Poznámka: Boli by sme veľmi radi, ak by ste boli ochotní aj k Vašmu napomáhaniu k prekladaniu niektorých korešpondencií textov v Slovenskom jazyku pre preloženie týchto textov súvisiacich so záležitosťami geotermálneho vykurovacieho projektu do presne pravopisného štýlu platného štátneho jazyka štátu v ktorom v terajšej dobe žijete.

Boli by sme veľmi radi, keby ste aj Vy Nórski priatelia ako aj v Nórsku žijúci Slovenskí krajanovia, ste nám pomohli z Vašej strany Vaším lobbingsvom najúčinnejšie asistovať k získaniu čo najväčšieho množstva grantových finančných zdrojov pre potreby preinvestovania kompletnej realizácie geotermálneho vykurovacieho projektu z existujúcej nadácie CLINTON GLOBAL INITIATIVE. Táto bývalým prezidentom USA Billom Clintonom založená nadácia grantovým finančným sponzorom pomáha aj pre potreby prefinancovania realizácií environmentálnych energetických projektov takmer vo všetkých štátoch sveta, vrátane Slovenska.